

Madsengården

11.04.2006

Skrevet av Hans Bakken

@copyright 2006

Vis a vis lensmannsgården i Storgt, i Gamle-Hokksund lå i sin tid en stor gammel gård hvor tomte strakk seg fra grense Storgt. til Dramselvas bredd . Den opprinnelige gården hadde 5 familieleiligheter og 2 hybelrom og ble bygget omkring 1730 i 2 etasjer. Seinere utvidet med et tilbygg og til 3 etasjer.

Den første eieren som det har vært mulig å spore opp navnet på var Hans Christensen

Strygen. Han kjøpte eiendommen på auksjon den 28/6-1800 . Strygens navn var nemlig nevnt i folketellingen i 1802 som korporal og gjestgiver . Tanken bak kjøpet var han ønsket å drive utleie av rom til tilreisende og andre boligsøkende .Familien Strygen hadde 2 barn da de overtok.Men det skulle gå bare 6 år før de solgte stedet i oktober 1806 til

Hans Hafskjold for 1200 riksdaler. Den nye eieren var innstilltpå å drive gjestgiveri og fikk også bevilgning til det. Heller ikke Hafskjold var i stand til å drive virksomheten med lønnsomhet og 10 år seinere gikk gården på auksjon.Niels H. Braathen som var opptatt av garverivirksomhet fikk tilslaget og betalte bare 625 spd. Dette skjedde i desember 1816 .

Niels H. Braathen startet da også opp med garveridrift her,men en ulempe meldte seg straks. Mangel på vann. Iflg. tinglyst kontrakt av 26/11- 1827 mellom garver og huseier H. Braun og den nye eier Braathen gikk ut på at innlegg av en nye vannledning måtte gå over naboeiendommen som tilhørte Simen Dramdahl og Åse Margrethe.

Dette var nødvendig for å få vann fram til garverioperasjonen.Kontrakten fortalte da også at hvis dette skjedde. Skulle det betales en godtgjørelse for denne ordningen.

I april 1841 da Niels H. Braathen fylte 70 år, overtok sønnen Petter N. hele gården med garveriet og det som hørte til,samt tomteområdet.

Petter drev da garveriet fram til 1878. Det året oppsto det en brann i området hvor en - to -tre hus ble ødelagt.

Avdøde Liv Flesaker fortalte i et opptak før hun døde i 1999 at hennes foreldre hadde fortalt om hendelsen. Etter nevnte brann flyttet Petter N. Braathen sin virksomhet til det garveriet som lå ved Hokksund bru. Dette var også i familien Braathens eie.

En ung og virksom kar i Hokksund som hadde startet forretning med salg av diverse handelsvarer uten noe fast utsalgssted,hadde i lengere sett seg om etter et sentralt og passende sted hvor han kunne bo og samtidig utøve sin virksomhet.

Denne mannen var Amund Madsen

Hans far var fra Dyngje i Hokksund og hette Mads Amundsen. Faren var født i 1803. Da Amund kom til verden i 1843 , bodde familien på Sanden nær grensen mot Nedre Eiker.Nok en gutt som ble kalt Hans så dagens lys mens de bodde der .

Denne Amund Madsen hadde i flere år lagt for dagen at han var en mann med pågangsmot og stor sans for salgs- og forretningsvirksomhet. I tillegg hadde han et tiltalende utseende.

Hans største ønske var å få kjøpt en større gård hvor han kunne realisere sine planer.

Etter brannen i 1878 ble eiendomforholdene litt uklare i området. Det gikk nemlig en god del år før bygningene etter hvert ble bygget opp igjen. I desember 1896 ble det utstedt en pantobligasjon til Amund Madsen med sikkerhet i disse husene.slik at han må ha hatt ett eller annet slags eiendomsforhold til eiendommene på det tidspunkt,muligens en grunnseddel,leiekontrakt eller liknende.

Ved folketellingen den 3 desember 1900 bodde Amund Madsen i hus nr. 42 a sammen med sin datter Dagny. Men først i januar1903 ble han eier av gården i det han kjøpte denne av Petter Braathens konkursbo for kr. 1300,-

Den forretningsvirksomhet som Madsen hadde drevet med i flere år.gikk fortsatt bra. Han hadde utvidet sitt sortiment med dukker av ulikt slag. Dette førte til øking i omsetningen og etterhvert ble han kjent under navnet Dokke-Madsen

Amund Madsen var gift to ganger. I første ekteskap fikk familien 2 barn,nemlig Emilie og Inga . Emilie ble siden gift med Lauritz Sanden gbr. f ra Sanden i Hokksund

Inga ble gift med kjøpmann Andreas Andersen som startet landhandel i Storgt. i Hokksund

I Madsens andre ekteskap ble det også 2 barn, nemlig Hildur og Dagny. Hildur ble gift med Ragnvald Kruke som drev bakeri og utsalg i Storgt. Dagny ble gift med gbr. Harald Krukeivrig laksefisker og medeier i Ullern laksefiske.

Den 23/12-1910 omkvelden gikk det et omfattende jordras i det området hvor Emilie og hennes 5 barn bodde. Raset var så heftig og voldsomt at det tok med seg både hus og buskap og nesten alt de eide. Familien reddet seg ut i tide. De fikk midlertidig husrom i Gamle-Hokksund inntil de fikk leid et hus på Raubakk i Hokksund.

Amund Madsens eldste datter Emilie arvet antakelig huset etter sin far med sine 5 barn som var Karl Alfred, Olaf, Birger, Anna og Klara.

Birger den yngste ble gift med organist Bergljot Skollerud fra Lommedalen. De bosatte seg i Spikkestad hvor de drev en kolonialforretning en tid. Siden overtok de en forretning i Pilestredet 55 i Oslo. Privat bodde da familien i eget hus på Gjettum i Sandvika.

Anna forble utgift og Klara ble gift med Peder O. Langebro som etablerte et bilverksted i Langebru.

Virksomheten ble siden flyttet til Vestre Brugt. hvor det vedsiden av bilverkstedet også ble bilforretning. Karl Alfred og Olaf som var de eldste, ble ansatt ved Steinberg Hængsle. Datteren Anna startet et delikatessutsalg i gården vendt ut mot Storgt. Hun laget salgsvarene i eget kjøkken. Det viste seg etter hvert at omsetningen steg og hun måtte se seg om etter hjelp. En god omgangsvenn av av Anna var Pertra Thorud som bodde sammen med sin mor Jørgine i Krybelkroken på Slottebakken. Hun ble da Anna's gode hjelper.

I denne store gården med 3 etasjer bodde det til sine tider mellom 15 og 20 mennesker. Spesielt etter 1900 var belegget på det meste. Fra tid til annen hendte det selvfølgelig i et slikt boligkompleks både pussigheter og mindre hyggelige episoder. I denne artikkelen vil jeg fortelle om en hendelse som nok i flere tilfelle kunne inntreffe under spesielle forhold

I og med at gården og gåtrdsplassen med uthus lå ned mot Dramselva ble disse under flom og snøsmelting utsatt for innsig av store mengder vann som fylte området, ikke minst kjellere og uthus. Utedoen var nemlig plassert i uthuset på motsatt side av hovedhuset og ved toalettbesøk måtte man ta robåten i bruk både til og fra. Det hendte enkelte ganger at det ble kamp om båten, men historien forteller at alt gikk bra og ingen gikk i vannet.

I nyere tid har følgende vært eiere av den såkalte "Madsengården" :
Gbr. Jens Heggstad som under krigen forpaktet " et småbruk i Fiskum, men flyttet seinere til Vestfossen hvor han døde noen år etter.

Oppsynsmann Harald Stavn tidligere ansatt ved Buskerud fylkes vegvesen, og den siste før nåværende eiere overtok Oscar Horgen. Hokksund.

I tida fram til 1984/ 85 fra omlag 1980 var huset for det meste bebodd av mer eller mindre løse fugler med liten eller ingen sans for renhold eller opprydding.

Når familien Ramstad/Alm var i ferd med å kjøpe gården, var det både rimelig og forståelig at tvilen meldte seg når de så bygningen i daværende stand. Og da videre undersøkelser bragte for dagen ytterligere svakheter på en rekke punkter, ja da ble spørsmålet ennå vanskeligere
Men ukuelige optimister gir vel seg ikke så lett Gården ble kjøpt. Hva nå ?

Oppstarten bragte straks for dagen råte i vegger og tak. Kloakkanlegget måtte byttes ut. Likeledes ny vannledning måtte legges. Sist men ikke minst samtlige vinduer i alt 37 stk. måtte skiftes. Det elektriske anlegget måtte byttes ut i sin helhet.
Var dette nok til å ta motet fra ukuelige optimister? Ikke tale om.

Superoptimisten Arne Alm mobiliserte kjente, omgangsvenner, familie og kolleger og uten deres bistand hadde det ikke på noen måte vært mulig å få dette gamle verneverdige huset satt i slik stand at det skulle mest mulig bevare den gamle stilen.

Nå må man også nevne sier Arne Alm at det største og vanskeligste arbeid ble overlatt til et snekkerfirma. Som bildet viser er gården nå klædd med panell som var vanlig på 1800 tallet. Samme panel preger også utvendige vegger på Fossesholm Herregård i Vestfossen.

Gården står i dag fram som et glimrende eksempel på pågangsmot, innsatsavilje og en ukuelig tro på at det en gjør kan komme ettertiden til gode og ikke minst at man tar vare på gamle verdier.

Familien Ramstad/Alm har lagt både innsats og kapital i prosjektet som det står umåtelig stor respekt av.

Prislapp ca 3 millioner kroner Tilskudd fra Riksantikvaren kr. 20.000.
Hvor er forståelsen ?

Jeg vet ikke om man skal le eller gråte ?

Hans Bakken